

[Domovská Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Obete Trestného Činu](#) > [Práva Obetí – Podľa Krajín](#) > 1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

1 - Moje práva v prípade, že sa stanem obeťou trestného činu

Aké informácie dostanem od príslušného orgánu (napr. od polície, prokurátora) po tom, čo došlo k trestnému činu, ale ešte pred tým, než ho oznámim?

V [príručke Práva obete trestného činu](#), ktorú uverejnilo fínske ministerstvo spravodlivosti, je uvedené, o ktorých veciach majú orgány informovať obeť trestných činov. V príručke sa okrem iného stručne vysvetľuje, ako oznámiť trestný čin a ako požiadať o náhradu, a poskytujú sa informácie o službách na podporu obetí, právnej pomoci, možnosti získania ochrany, práve na tlmočenie a preklad dokumentov a mediácii v trestnoprávných veciach. Príručka, ktorú možno vytlačiť, je určená na distribúciu obetiam a mala by slúžiť na posilnenie komunikácie predovšetkým pri práci polície a ďalších vyšetrovacích orgánov. Príručku môžu využívať aj justičné orgány, služby na podporu obetí a ďalšie subjekty, ktoré prichádzajú do kontaktu s obeťami trestných činov.

Informácie poskytnuté obetiam sa môžu líšiť v závislosti od ich potrieb, osobnej situácie a druhu alebo charakteru trestného činu.

Nežijem v krajine EÚ, v ktorej došlo k trestnému činu (občania EÚ a občania tretích krajín). Ako sú chránené moje práva?

Podpora a poradenstvo vám môžu byť poskytnuté aj v prípade, že trestný čin bol spáchaný v inej krajine. Ak ste sa stali obeťou trestného činu v inom členskom štáte EÚ, vyšetrovací orgán môže v určitých prípadoch postúpiť vaše trestné oznámenie alebo už začaté predbežné vyšetrovanie orgánom iného členského štátu EÚ. Takýto postup je možný napríklad v prípade, ak ide o závažný trestný čin alebo ak ste nemohli oznámiť trestný čin v štáte, v ktorom bol spáchaný. V prípade závažných trestných činov je možné aj postúpenie mimo EÚ.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, máte nárok na služby Systému pomoci pre obeť obchodovania s ľuďmi aj v prípade, že trestný čin bol spáchaný v inej krajine. Prokurátor rozhoduje o tom, či začať predbežné vyšetrovanie podozrenia zo spáchania trestného činu zahŕňajúceho obchodovanie s ľuďmi vo Fínsku.

Ak oznámim trestný čin, aké informácie dostanem?

Polícia a ďalšie vyšetrovacie orgány vám poskytnú informácie o službách na podporu obetí, spôsobe oznámenia trestného činu, právnej pomoci, možnosti získania ochrany, spôsobe žiadania o náhradu, práve na tlmočnicke a prekladateľské služby, mediácii v trestnoprávných veciach, práve získať informácie o pojednávaní vo veci, práve byť informovaný o prepustení páchateľa z väzenia alebo z vyšetrovacej väzby, spôsobe podania sťažnosti voči postupu orgánov, postupe v prípade obetí trestných činov, ktoré nemajú pobyt v krajine, v ktorej bol spáchaný trestný čin, a o kontaktných údajoch, ktoré možno využiť v prípade otázok súvisiacich s prípadom. Tieto práva sú opísané v [príručke Práva obete trestného činu](#).

Uvedené informácie sa vám nemusia nevyhnutne poskytnúť pri oznámení trestného činu, najmä ak trestné oznámenie podávate elektronicke. Polícia vám poskytne informácie o týchto právach počas výsluchu. Vyšetrovací orgán vám vždy oznámi, ak trestné oznámenie, ktoré ste podali, nevedie k predbežnému vyšetrovaniu alebo ak dôjde k prerušeniu alebo ukončeniu predbežného vyšetrovania.

Mám právo na bezplatné tlmočenie alebo preklad (pri komunikácii s políciou alebo inými orgánmi, alebo počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Počas predbežného vyšetrovania a súdneho konania máte právo používať fínčinu alebo švédčinu. Ak patríte k Sámom, v domovskej oblasti Sámov máte právo používať sámsky jazyk. Orgány musia poskytnúť tlmočnicke služby podľa potreby. Ak neovládáte úradné jazyky Fínska, máte právo používať jazyk, ktorý ovládáte, vo všetkých situáciách súvisiacich s vyšetrovaním trestného činu. V prípade potreby sú orgány povinné zabezpečiť tlmočenie do jazyka, ktorý ovládáte. Orgány sú povinné zabezpečiť tlmočenie počas vyšetrovania a súdneho konania aj v prípade, ak používate posunkový jazyk alebo ak potrebujete tlmočenie z dôvodu zmyslovej alebo rečovej poruchy. Tlmočník je povinný zachovávať tajomstvo. Odmenu tlmočníka platí štát.

Môžete požiadať o preklad určitých dôležitých dokumentov. V prípade, že sa na účely vašej právnej ochrany nevyžaduje písomný preklad dokumentov, možno tieto dokumenty preložiť aj ústne. V niektorých prípadoch sa vám môže poskytnúť len čiastočný preklad alebo zhrnutie dokumentu.

Počas predbežného vyšetrovania máte právo na to, aby vám poskytli preklad písomného potvrdenia o oznámení trestného činu, rozhodnutia o prerušení vyšetrovania a v prípade potreby aj ďalších dokumentov, ktoré sú v prípade kľúčové. Prokurátor vám môže poskytnúť preklad rozhodnutia o nezačatí trestného stíhania.

Na súde máte právo, aby vám poskytli preklad rozsudku, oznámenia o mieste a čase konania zasadnutia súdu a v prípade potreby aj ďalších dokumentov, ktoré sú v prípade kľúčové.

Ako orgány zabezpečujú, že im rozumiem a som pochopený (napr. ak som dieťa, ak mám zdravotné postihnutie)

Orgány sú povinné zabezpečiť tlmočnicke služby počas predbežného vyšetrovania a súdneho konania v prípade, ak používate posunkový jazyk alebo ak potrebujete tlmočenie z dôvodu zmyslovej alebo rečovej poruchy.

Príručka Práva obete trestného činu je k dispozícii aj vo formáte, ktorý je ľahko zrozumiteľný. Príručka Ak ste sa stali obeťou trestného činu je k dispozícii vo formáte, ktorý je ľahko zrozumiteľný, a aj v posunkovom jazyku.

Vyšetrovatelia trestných činov páchaných na deťoch absolvovali osobitnú odbornú prípravu zahŕňajúcu komunikáciu s deťmi a vedenie výsluchu dieťaťa v rámci trestného konania. V určitých prípadoch môže výsluch dieťaťa viesť aj psychológ so špecializáciou na výsluchy detí.

Služby na podporu obetí

Kto poskytuje podporu obetiam?

Môžete potrebovať lekársku pomoc alebo iné služby sociálnej a zdravotnej starostlivosti, ako sú núdzové sociálne služby, nemocničná liečba alebo telesná a duševná rehabilitácia. Tieto služby môžete využívať za rovnakých podmienok ako všetci ostatní klienti.

Podporu, poradenstvo a usmernenie obetiam trestných činov poskytuje mnoho organizácií. Podpora obetí vo Fínsku (*Rikosuhripäivystys*) poskytuje pomoc pri všetkých druhoch trestných činov a trestných konaní, ako aj poradenstvo v oblasti práv obetí. Ak ste obeťou domáceho násillia, môžete využiť ochranu a podporu v azylových domoch. V niektorých lokalitách je dostupná osobitná podpora pre obeť sexuálnych trestných činov a prisťahovalkyne. Obete obchodovania s ľuďmi majú k dispozícii samostatný systém pomoci. Prístup k týmto službám je podmienený splnením určitých podmienok.

Na podporné služby sa môžete obrátiť aj v prípade, ak neoznámite trestný čin. Polícia alebo iný vyšetrovací orgán môže s vašim súhlasom postúpiť vaše kontaktné údaje podpornej službe, ktorá vás následne kontaktuje.

Poskytne mi polícia automaticky kontakt na podporu obetí?

Ak potrebujete osobitnú ochranu alebo ak je to potrebné v dôsledku charakteru trestného činu alebo v dôsledku vašej osobnej situácie, polícia s vašim súhlasom postúpi vaše kontaktné údaje podpornej organizácii. Polícia by vás

mala informovať o podpore, ktorú môžu využiť obeť obchodovania s ľuďmi, a s vašim súhlasom by mala navrhnúť zaradenie vašej osoby do Systému pomoci pre obeť obchodovania s ľuďmi.

Ako je chránené moje súkromie?

S cieľom chrániť vaše súkromie sa môže za určitých podmienok súdne pojednávanie o veci uskutočniť bez prítomnosti verejnosti a súd môže nariadiť utajenie súdnych dokumentov a rozsudku v potrebnom rozsahu. Môžete o to súd požiadať. V niektorých prípadoch môže súd nariadiť utajenie vašej totožnosti. Uplatňuje sa to napríklad v prípade sexuálnych trestných činov.

Musím oznámiť trestný čin predtým, ako budem mať prístup k podpore obetí?

Nie je potrebné vopred oznámiť trestný čin.

Osobná ochrana, ak som v nebezpečenstve

Aké druhy ochrany sú k dispozícii?

V niektorých prípadoch môže vypočutie na súde prebiehať prostredníctvom videospojenia, bez prítomnosti páchatel'a alebo verejnosti, prípadne tak, že budete umiestnený za clonou. Z výsluchu môže byť v niektorých prípadoch vyhotovený videozáznam a tento záznam možno použiť ako dôkaz v rámci súdneho konania, napríklad ak je vypočúvaný mladší ako 18 rokov.

S cieľom chrániť vaše súkromie sa môže za určitých podmienok súdne pojednávanie o veci uskutočniť bez prítomnosti verejnosti a súd môže nariadiť utajenie súdnych dokumentov a rozsudku v potrebnom rozsahu. Môžete o to súd požiadať. V niektorých prípadoch môže súd nariadiť utajenie vašej totožnosti. Uplatňuje sa to napríklad v prípade sexuálnych trestných činov.

Súd vždy jednotlivo posudzuje organizačnú stránku súdneho konania a ochranné opatrenia, pričom prihliada na to, že sa nesmú obmedziť práva obhajoby. Rozhodnutie súdu sa teda môže líšiť od predchádzajúceho posudku.

V situáciách vážneho ohrozenia môžete požadovať utajenie vašich kontaktných údajov, utajenie z dôvodov osobnej bezpečnosti, zákaz priblíženia sa alebo dokonca aj zmenu mena alebo rodného čísla. V najvážnejších prípadoch vás môžu zaradiť do programu ochrany svedkov. Ďalšie informácie vám poskytnú orgány alebo podporné služby. Ak ste chránený prostredníctvom zákazu priblíženia sa a presťahujete sa do iného členského štátu EÚ, pričom máte pocit, že aj v tomto členskom štáte potrebujete ochranu, môžete požiadať súd, ktorý vydal zákaz priblíženia sa, aby vydal európsky ochranný príkaz.

Ak ste obeťou domáceho násillia alebo ste ohrozený, orgány vám môžu spoločne vytvoriť bezpečnostný plán v rámci konferencie na posúdenie rizika viacerými orgánmi.

Ak ste sa stali obeťou obchodovania s ľuďmi, máte právo na bezpečné ubytovanie, ktoré môže zahŕňať osobitné bezpečnostné opatrenia na rôznych úrovniach s cieľom zaistiť pre vás bezpečné bývanie. Vo vážnejších situáciách možno vašu bezpečnosť zaistiť v osobitnej bezpečnej obytnej jednotke, ako aj prostredníctvom technického zariadenia alebo bezpečnostných služieb. V najvážnejších situáciách vás môžu zaradiť do programu ochrany svedkov. Systém pomoci pre obeť obchodovania s ľuďmi, ktorý prevádzkujú orgány, sa v prípade potreby využije na posilnenie ochrany, ktorú vám poskytuje polícia.

Kto mi môže ponúknuť ochranu?

Polícia posúdi, či potrebujete ochranu a aké opatrenia sú potrebné, ak ste v ohrození. Od konkrétnych opatrení závisí, ktorý orgán rozhoduje o ochrane (pozri predchádzajúce odpovede). Ďalšie informácie o ochranných opatreniach vám poskytnú orgány alebo služby na podporu obetí.

Posúdi niekto môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma od páchatel'a?

Orgány posúdia vaše konkrétne potreby z hľadiska ochrany počas predbežného vyšetrovania a súdneho konania a stanovujú požadované ochranné opatrenia. Účelom ochranných opatrení je zabezpečiť, aby ste boli chránení pred ďalším utrpením, zastrášaním a odvetou počas vyšetrovania a súdneho konania. Na posúdení sa podieľate aj vy, pričom sa prihliada na vaše osobné vlastnosti a okolnosti, ako aj na charakter trestného činu.

Bude niekto posudzovať môj prípad, aby zistil, či mi hrozí ďalšia ujma v rámci trestnoprávneho systému (počas vyšetrovania a súdneho konania)?

Orgány posúdia vaše konkrétne potreby z hľadiska ochrany počas predbežného vyšetrovania a súdneho konania a stanovujú požadované ochranné opatrenia. Účelom ochranných opatrení je zabezpečiť, aby ste boli chránení pred ďalším utrpením, zastrášaním a odvetou počas vyšetrovania a súdneho konania. Na posúdení sa podieľate aj vy, pričom sa prihliada na vaše osobné vlastnosti a okolnosti, ako aj na charakter trestného činu.

Aká ochrana je k dispozícii pre veľmi zraniteľné obeť?

V situáciách vážneho ohrozenia môžete požadovať utajenie vašich kontaktných údajov, utajenie z dôvodov osobnej bezpečnosti, zákaz priblíženia sa alebo dokonca aj zmenu mena alebo rodného čísla. V najvážnejších prípadoch vás môžu zaradiť do programu ochrany svedkov. Ďalšie informácie vám poskytnú orgány alebo podporné služby.

Som maloletý – mám osobitné práva?

Ak ste maloletý (máte menej ako 18 rokov), ste zraniteľnou obeťou, a preto môžete potrebovať osobitné ochranné opatrenia. Ochranu vám možno poskytnúť napríklad tak, že z výsluchu počas vyšetrovania sa vyhotoví videozáznam a tento záznam sa neskôr použije ako dôkaz v rámci súdneho konania.

Ak ste maloletý, môžete mať nárok na právnu pomoc na náklady štátu. Ak je váš poručník podozrivý za spáchanie trestného činu voči vašej osobe, počas trestného konania vám musí byť pridelený náhradný poručník.

Ak ste maloletou obeťou obchodovania s ľuďmi, máte právo na služby Systému pomoci pre obeť obchodovania s ľuďmi. Ak ste detskou obeťou obchodovania s ľuďmi bez povolenia na pobyt, v každom prípade vám bude pridelený advokát, ak ste vo Fínsku bez poručníka alebo iného právneho zástupcu. Ak ste detskou obeťou obchodovania s ľuďmi a ste fínskym občanom alebo ste držiteľom povolenia na pobyt, môže vám byť pridelený náhradný poručník. Ak sa vyšetrovanie trestného činu začne vo Fínsku, ako maloletá osoba môžete mať nárok na právneho poradcu financovaného štátom.

Môj rodinný príslušník zomrel v dôsledku trestného činu – aké sú moje práva?

Ak v dôsledku trestného činu dôjde k smrti obeť, rodinní príslušníci obeť (vymedzení zákonom) sú v postavení poškodeného, t. j. obeť. V takom prípade majú rovnaké práva ako ostatné obeť trestných činov.

Môj rodinný príslušník bol obeťou trestného činu – aké sú moje práva?

Aj rodinní príslušníci obeť majú prístup k službám na podporu obeť.

Aj maloleté dieťa osoby, ktorá sa stala obeťou obchodovania s ľuďmi, možno zahrnúť do Systému pomoci pre obeť obchodovania s ľuďmi.

Mám prístup k službám mediácie? Aké sú podmienky? Budem v priebehu mediácie v bezpečí?

Mediáciu možno využiť v trestných veciach v prípade, ak s tým súhlasí obeť aj osoba podozrivá zo spáchania trestného činu. Musia byť splnené aj ďalšie požiadavky: podozrivý musí potvrdiť všeobecný priebeh udalostí

a mediácia musí byť v najlepšom záujme obete. Mediácia je bezplatná, dôverná a vždy dobrovoľná, pričom sa môžete kedykoľvek rozhodnúť, že ju ukončíte. Vyškolení dobrovoľní mediátori pomáhajú účastníkom trestnej veci diskutovať o udalosti a dohodnúť sa na náhrade za možnú ujmu alebo škodu spôsobenú v dôsledku trestného činu. Táto služba je dostupná v mediálnych kanceláriách, ktoré sa nachádzajú v celej krajine.

Na mediálnych zasadnutiach účastníci mediácie zvyčajne majú právo radiť sa s poradcom alebo osobou poskytujúcou pomoc. Mediátori pod vedením odborníkov posúdia a zabezpečia bezpečný kontakt medzi účastníkmi sporu a v prípade potreby môžu proces pozastaviť. Mediácia sa musí pozastaviť, ak jeden z účastníkov odvolá svoj súhlas alebo je dôvod domnievať sa, že súhlas nebol udelený slobodne.

Kde môžem nájsť zákon, v ktorom sa stanovujú moje práva?

Medzi najdôležitejšie zákony v oblasti práv obetí v trestnom konaní patrí zákon o vyšetrowaní trestných činov (*Esitutkintalaki*, 805/2011) a zákon o trestnom konaní (*Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa*, 689/1997). Právo na pomoc obetiam obchodovania s ľuďmi je upravené v zákone o prijímaní osôb, ktoré žiadajú o medzinárodnú ochranu, o identifikácii obetí obchodovania s ľuďmi a o pomoci týmto obetiam (*Laki kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta sekä ihmiskaupan uhrin tunnistamisesta ja auttamisesta*, 746/2011). Tieto a ďalšie právne predpisy sú dostupné online na adrese <https://www.finlex.fi/en/>.

■ Posledná aktualizácia: 09/07/2025

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.